

מיסים ונפלאות

כך תעבירו דיבידנד בין חברות

מאת אלכס שפירא, עו"ד

פקודת מס הכנסה כוללת הוראה

מיוחדת, לפיה חברה המקבלת דיבידנד מחברה אחרת אינה חייבת בגינו מס ובלבד שהתקיימו ארבעה תנאים מצטברים: (1) החברה המקבלת הינה תושבת ישראל לצורכי מס; (2) החברה המקבלת אינה "שקופה" לצורכי מס (כלומר, היא לא חברה משפחתית ואף לא חברה בית); (3) הדיבידנד התקבל במישרין או בעקיפין מתאגיד החייב במס חברות בישראל; ו-(4) מקורו של הדיבידנד בהכנסות שהופקו או שנצמחו בישראל. הוראה זו, שנועדה לאפשר לחברה לשרשר את רווחיה לחברה אחרת המחזיקה במניותיה ללא תשלום מס נוסף, מקבלת משנה-חשיבות לנוכח שיעור המס החל על דיבידנד בידי יחידים – 20% או 25%, לפי העניין. כך, למשל, יחיד המחזיק במניות (פרטיות/נסחרות) של חברה העתידה לחלק דיבידנד יכול להעבירן לחברה ישראלית בשליטתו (100%), על-מנת שקבלת הדיבידנד על-ידי החברה הנעברת לא תחויב במס. בכך ידחה אותו יחיד את חבות המס בגין הדיבידנד עד למועד שבו החברה שהקים תחלק לו את הדיבידנד האמור (דחיית מס = חיסכון מס). אומנם,

העברת מניות מיחיד לחברה מהווה, ככלל, אירוע מס. עם זאת, העברת המניות כאמור תהיה פטורה ממס אם המעביר יקפיד על קיומם של מלוא התנאים הרלבנטיים לעניין זה, ובכלל זאת התנאי הדורש שהמניות המועברות לא תימכרנה במשך שנתיים (בכל מקרה, יש לדווח לרשויות המס על העברת המניות לחברה). להוראה הקובעת אי-חבות במס על דיבידנד בין חברות ישראליות נפקות נוספת שמקורה בכך שחברה ישראלית המוכרת מניות (פרטיות/נסחרות) של חברה ישראלית אחרת ברווח, חייבת במס רווחי הון בגין רווח זה בשיעור 24%. אומנם, בגין חלקה של החברה המוכרת ברווחים הראויים לחלוקה של החברה הנמכרת, החברה המוכרת אינה חייבת במס (בדומה לדיבידנד). ואולם, יתרת רווח ההון (הריאלי) חייבת במס בשיעור 24% (נכון לשנת-המס 2011). לנוכח האמור, חברה העתידה למכור מניות (פרטיות/נסחרות) שגלום בהן רווח הון ריאלי חייב במס (כלומר, מדובר במכירה שנסיוותיה אינן מקנות "רווחים ראויים לחלוקה" הפטורים ממס בגובה מלוא רווח ההון הריאלי כאמור), תיטיב לעשות אם תבחן את האפשרות לקבל דיבידנד לפני המכירה. שהרי, קבלת דיבידנד כאמור תחליף את רווח ההון הריאלי החייב במס, בהכנסה (דיבידנד) שאינה חייבת במס. האפשרות "להחליף" רווח הון ריאלי חייב במס בדיבידנד שאינו חייב במס עשויה להוות פיתוי ליצירת הפסד לצורכי מס "יש מאין". במה דברים אמורים? כוונתנו לרכישת מניות של חברה שצברה רווחים הניתנים לחלוקה כדידידנד, משיכת רווחיה

כדידידנד ללא חבות במס ומכירת המניות בהפסד הון. טלו כאן, למשל, חברה ישראלית הרוכשת מניות של חברה ישראלית אחרת בתמורה ל-1,000,000 ש"ח. לצורך הדוגמה נניח, כי לחברה הנרכשת אין נכסים מעבר למזומנים בסכום זה שניתן לחלקם כדידידנד. בסמוך לאחר הרכישה, מושכת החברה הרוכשת את מלוא המזומנים כאמור כדידידנד, וזאת ללא חבות במס. לאחר מכן, מוכרת החברה את המניות בתמורה בשווי אפס, שהרי זהו ערךן של המניות, בהיעדר המזומנים. כתוצאה מכך, נוצר לחברה

החודשים שקדמו ליום מכירת המניות ("התקופה הקובעת"), ובתנאי שלא שולם בגין הדיבידנד מס בישראל או ששולם בגינו מס בישראל בשיעור הנמוך מ-15%. היה וסכום הדיבידנד עולה על הפסד ההון, היתרה העודפת אינה הופכת להכנסה, דהיינו הפסד ההון מוקטן לכל היותר עד כדי אפסו. לדוגמה: ביום 31.12.2009 קיבלה חברה א' דיבידנד במזומן בסך 1,000,000 ש"ח מחברה ב'. חברה א' לא חויבה במס בישראל בגין הדיבידנד כאמור, שכן שתי החברות ישראליות. ביום 1.1.2011 מכרה חברה א' את מניותיה

יצוין, כי עניינו של סעיף 94 בהפחתת סכום הדיבידנד כאשר מדובר במכירה שהסתיימה בהפסד הון. דהיינו, הוראות הסעיף אינן חלות כאשר מדובר בהפסד שנוצר במסגרת עסק. כמו-כן, הוראות הסעיף אינן חלות כאשר תוצאת המכירה היא רווח הון, דבר המותר פתח לתכנוני מס מעניינים. לבסוף יצוין, כי האישורים הנשלחים בכל שנה מהמוסדות הכספיים למשקיעים השונים (יחידים וחברות) והכוללים פירוט של הרווחים/הפסדים ממכירת ניירות-ערך נסחרים בשנת-המס

הפסד הון בסך 1,000,000 ש"ח. המצב שתואר לעיל היה לצנינים בעיני המחוקק. לפיכך, הוספה לפקודת מס הכנסה, במסגרת תיקון 132, הוראה "אנטי-תכנונית" מיוחדת (סעיף 94). לפי הוראה זו, במכירת מניות (לרבות מניות נסחרות) בידי חברה, שתוצאתה היא הפסד הון, יש להקטין את ההפסד כאמור בגובה סכום הדיבידנד ברוטו (קרי: לרבות המס שחל, ככל שחל, בגינו), בערפו הנומינלי, שקיבלה החברה המוכרת, בתקופת 24

בחברה ב' תוך היווצרותו של הפסד הון בסך 3,000,000 ש"ח. בשל הוראות סעיף 94 לפקודה, הפסד ההון שיתר לחברה א' יהיה בסך 2,000,000 ש"ח בלבד. אילו מכירת המניות באותו מועד הייתה מסתיימת בהפסד הון בסך 500,000 ש"ח, היה הפסד זה מתבטל והיתרה לא הייתה הופכת להכנסה. אם, לעומת זאת, מכירת המניות הייתה מבוצעת ביום 1.1.2012 או מאוחר יותר, מלוא הפסד ההון היה מותר לחברה א' בקיזוז, כאשר חלפה התקופה הקובעת להחלת הוראות הסעיף.

הקודמת (טופס 867) אינם מתחשבים בהוראה הקבועה באותו סעיף 94. כלומר, לגבי משקיעים שהם חברות, האישורים עשויים לכלול הפסדים שאינם מותרים, כולם או חלקם, בקיזוז, והכללתם בדו"ח השנתי ללא ביצוע ההתאמות הנדרשות עשויה לגרום לדיווח שגוי, על כל המשתמע. * הכותב הינו הבעלים של משרד עורכי-דין, המתמחה בתחומי המיסוי השונים ומקים ועורך אתר האינטרנט "מיסים", הכולל מידע מקיף ועדכני בתחומי המיסוי השונים. (www.capiTax.co.il)